

Povinnosti právnických osôb a fyzických osôb-podnikateľov podľa § 7 zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi:

- **Právnická osoba a fyzická osoba – podnikateľ sú povinné plniť len povinnosť podľa § 4 písm. e) a povinnosti fyzickej osoby ustanovené v tomto zákone, ak**
 - a) nepoužívajú na svoju činnosť okrem bytu v bytovom dome alebo v rodinnom dome alebo okrem pojazdnej predajne a predajného stánku doplnkových služieb a obchodu a priestoru na predaj a na poskytovanie služieb s plochou najviac 100 m² iné objekty alebo iné priestory, ktoré majú vo vlastníctve alebo v užívaní,
 - b) zamestnávajú najviac piatich zamestnancov v objekte a
 - c) nevykonávajú činnosti so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru a nemajú miesta so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru.

Povinnosti právnických osôb a fyzických osôb-podnikateľov podľa § 4 písm. e) zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi:

- **Právnická osoba a fyzická osoba-podnikateľ na účely predchádzania vzniku požiarov je povinná, ak tento zákon neustanovuje inak,**
 - e) zabezpečovať školenie a overovanie vedomostí o ochrane pred požiarmi zamestnancov a osôb, ktoré sa s vedomím právnickej osoby alebo fyzickej osoby-podnikateľa zdržujú v jej objektoch a priestoroch; obsah, rozsah, lehoty školenia o ochrane pred požiarmi, vymedzenie okruhu osôb podliehajúcich školeniu a overovaniu a spôsob overovania ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo,

Podľa § 14 zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi je fyzická osoba povinná:

- **Fyzická osoba je povinná**
 - a) zabezpečiť, aby sa pri uskutočňovaní stavby a pri jej užívaní, ako aj pri zmene v užívaní stavby riešili a dodržiavali požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť stavby; požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť stavby pri uskutočňovaní stavby, užívaní stavby a zmene v užívaní stavby ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo,
 - b) konať tak, aby nedošlo k vzniku požiaru pri prevádzkovaní palivových spotrebičov, elektrotepelných spotrebičov, zariadení ústredného vykurovania a iných spotrebičov, pri skladovaní, ukladaní a pri používaní horľavých látok a pri manipulácii s otvoreným ohňom, a dodržiavať vyznačené zákazy a plniť príkazy a pokyny týkajúce sa ochrany pred požiarmi,
 - c) obstarávať a inštalovať v objektoch, zariadeniach a priestoroch so zreteľom na nebezpečenstvo vzniku požiaru požiarne zariadenia, ďalšie hasiace látky, vecné prostriedky ochrany pred požiarmi, prevádzkovať ich v akcieschopnom stave, zabezpečovať vykonávanie ich kontroly a údržby osobou s odbornou spôsobilosťou, ak tak ustanovuje tento zákon, viesť a uchovávať o ich prevádzkovaní dokumentáciu; vlastnosti a podmienky prevádzkovania požiarnych zariadení a vecných prostriedkov ochrany pred požiarmi vrátane podmienok akcieschopnosti, obsah kontroly vrátane lehôt, rozsah údržby, spôsob vedenia dokumentácie o ich prevádzkovaní a vzory dokladov o údržbe a kontrole týchto zariadení ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo,
 - d) umožniť kontrolným skupinám vykonávať v rodinných domoch okrem bytov a v iných stavbách okrem bytov vo vlastníctve alebo užívaní fyzických osôb preventívne protipožiarne kontroly a odstrániť zistené nedostatky,
 - e) dodržiavať zásady protipožiarnej bezpečnosti pri činnostiach spojených so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru alebo v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru; čas zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru, činnosti, ktoré sa považujú za činnosti so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru, a zásady protipožiarnej bezpečnosti v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru alebo pri činnosti so

zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo,

- f) strpieť umiestnenie signalizačného alebo poplachového zariadenia slúžiaceho na účely ochrany pred požiarom za primeranú náhradu; ustanovenia osobitných predpisov o náhrade škody týmto nie sú dotknuté,
- g) oznámiť bez zbytočného odkladu príslušnému okresnému riaditeľstvu požiar, ktorý vznikol v objektoch, priestoroch alebo na veciach v jej vlastníctve alebo užívaní,
- h) zabezpečovať pravidelné čistenie a kontrolu komínov; zabezpečiť odborné preskúšanie komínov osobami s odbornou spôsobilosťou⁵⁾ pred pripojením palivového spotrebiča na komín, zámenou lokálneho palivového spotrebiča na ústredný zdroj tepla alebo etážový zdroj tepla, zmenou druhu paliva a po stavebných úpravách na telese komína; podrobnosti o čistení komínov a vykonávaní ich kontrol, o lehotách ich čistenia a vykonávaní kontrol, ako aj o vykonávaní odborného preskúšania komína a vzor potvrdenia o vykonaní čistenia komína a potvrdenia o vykonaní odborného preskúšania komína ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo,
- i) dodržiavať technické podmienky a požiadavky na protipožiaru bezpečnosť pri inštalácii a prevádzkovaní palivových spotrebičov, elektrotepelných spotrebičov a zariadení ústredného vykurovania a pri výstavbe a používaní komínov a dymovodov a zabezpečiť označenie komínu štítkom; technické podmienky a požiadavky na protipožiaru bezpečnosť pri inštalácii a prevádzkovaní palivových spotrebičov, elektrotepelných spotrebičov a zariadení ústredného vykurovania a pri výstavbe a používaní komínov a dymovodov a vzor štítku o vyhotovení komína ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo,
- j) prevádzkovať technické zariadenia a technologické zariadenia z hľadiska ich protipožiarnej bezpečnosti podľa pokynov výrobcu a podmienok prevádzkovania a kontroly ustanovených všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý vydá ministerstvo,
- k) dodržiavať pri manipulácii s horľavými látkami a horenie podporujúcimi látkami, s technickými prostriedkami obsahujúcimi horľavé látky alebo horenie podporujúce látky, ako aj pri ich ukladaní a skladovaní požiadavky na protipožiaru bezpečnosť ustanovené vo všeobecne záväznom právnom predpise, ktorý vydá ministerstvo,
- l) uchovávať a predkladať kontrolným skupinám obce potvrdenia o vykonaní odborného preskúšania komína a potvrdenia o vykonaní kontroly požiarotechnických zariadení a hasiacich prístrojov,
- m) umožniť orgánom štátneho požiarneho dozoru vykonanie potrebných úkonov pri zisťovaní príčin vzniku požiarov,
- n) zabezpečovať plnenie opatrení v súvislosti s ochranou lesov pred požiarom, ktoré sú v jej vlastníctve, správe alebo v užívaní podľa § 6b; podrobnosti o opatreniach ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo,
- o) zabezpečovať plnenie opatrení v súvislosti s prevádzkovaním stavieb z hľadiska protipožiarnej bezpečnosti, ktoré sú v jej vlastníctve, pri ich prenájme, ak sa s nájomcom nedohodne na zabezpečení plnenia povinností inak; podrobnosti o opatreniach ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

• **Fyzická osoba nesmie**

- a) fajčiť alebo používať otvorený plameň na miestach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru,
- b) vypaľovať porasty bylín, kríkov a stromov,
- c) zakladať oheň v priestoroch alebo na miestach, kde môže dôjsť k jeho rozšíreniu,
- d) vykonávať činnosti, na ktorých výkon nemá osobitné oprávnenie alebo odbornú spôsobilosť, ktoré sa z hľadiska protipožiarnej bezpečnosti vyžadujú na ich vykonávanie podľa osobitných predpisov,
- e) poškodzovať, zneužívať alebo sťažovať prístup k požiarnym zariadeniam alebo k vecným prostriedkom na ochranu pred požiarom a k uzáverom rozvodných zariadení, najmä elektrickej energie, plynu alebo vody,
- f) vyvolať bezdôvodne požiarne poplach, privolať bezdôvodne hasičskú jednotku alebo zneužiť linku tiesňového volania.

Podľa § 1 vyhlášky č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii sú činnosti a miesta so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru definované takto:

- **Činnosti so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru sú činnosti, ktoré vytvárajú zvýšené riziko možnosti vzniku požiaru pri výrobe, spracúvaní, používaní alebo pri skladovaní horľavých látok. K týmto činnostiam patrí najmä**
 - a) prevádzkovanie, odstavovanie a spúšťanie výroby v technologických zariadeniach obsahujúcich horľavé látky,
 - b) údržba a opravy technických a technologických zariadení obsahujúcich horľavé látky a odstraňovanie ich poruchových stavov,
 - c) zváranie, tepelné delenie a ďalšie spôsoby spracúvania kovov, pri ktorých sa používa zváracie, brúsiace alebo iskriace zariadenie nezávisle od stupňa automatizácie na miestach s možnosťou vzniku požiaru alebo výbuchu,
 - d) lepenie horľavých podlahových a strešných krytín, obkladov stien a stropov pomocou ohňa, elektrotepelných spotrebičov a zariadení alebo horľavých lepidiel a odstraňovanie starých náterov pomocou tepelných spotrebičov a zariadení,
 - e) nevyhnutná manipulácia s otvoreným ohňom na miestach s možnosťou vzniku požiaru,
 - f) spaľovanie horľavých látok na voľnom priestranstve,
 - g) zber obilnín, ich pozberová úprava a skladovanie objemových krmovín a slamy.
- **Miesta so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru sú miesta, v ktorých sa nachádzajú horľavé látky za takých podmienok, že vytvárajú zvýšené riziko možnosti vzniku požiaru. K týmto miestam patria najmä priestory, v ktorých sa**
 - a) používajú, spracúvajú alebo skladujú za bežných prevádzkových podmienok pevné horľavé látky, ktoré svojou veľkosťou, formou, množstvom a podmienkami uloženia podstatne zvyšujú intenzitu a šírenie požiaru; na stavebné konštrukcie z horľavých látok a na horľavé predmety tvoriace zariadenia miestností sa toto ustanovenie nevzťahuje,
 - b) vyrábajú, používajú, spracúvajú alebo skladujú prevzdušnené alebo suché steblové horľavé látky,
 - c) usadzuje pri výrobe alebo pri manipulácii horľavý prach v súvislej vrstve schopnej šíriť požiar alebo pri výrobe, prípadne pri manipulácii vzniká horľavý prach v takej miere, že je trvalo v ovzduší a vznik výbušnej koncentrácie nemožno vylúčiť,
 - d) vyrábajú, používajú, spracúvajú, prečerpávajú, dopravujú alebo skladujú horľavé kvapaliny,
 - e) vyrábajú, používajú, spracúvajú, prečerpávajú, dopravujú alebo skladujú horľavé plyny alebo horenie podporujúce plyny,
 - f) vyrábajú, spracúvajú alebo skladujú výbušniny alebo horľavé toxické látky,
 - g) používajú látky, ktoré sa pri styku so vzduchom alebo s vodou, alebo vzájomne medzi sebou môžu vznietiť alebo môžu uvoľniť horľavé pary alebo plyny, ktoré môžu v zmesi so vzduchom vytvoriť výbušnú zmes,
 - h) používa pri výrobe, používaní alebo pri spracúvaní horľavých látok otvorený oheň.

Sankcie pre právnické osoby alebo fyzické osoby-podnikateľov, ktoré porušia povinnosti vyplývajúce zo zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi:

- Podľa § 59 zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi môže Ministerstvo vnútra SR, krajské riaditeľstvo alebo okresné riaditeľstvo HaZZ SR uložiť právnickej osobe alebo fyzickej osobe-podnikateľovi **pokutu za porušenie povinností vyplývajúcich z tohto zákona až do výšky 16 596 eur.**
- Podľa § 64 zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi vylúčiť môže orgán vykonávajúci štátny požiarny dozor **vylúčiť vec z používania alebo zastaviť prevádzku**, ktorá vyvoláva bezprostredné nebezpečenstvo vzniku požiaru a na odstránenie tohto nebezpečenstva nestačia iné opatrenia.